

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань аграрної політики та земельних відносин

Р І Ш Е Н Н Я

від 21 червня 2018 року
Протокол № 72

Про проект Закону України про сільськогосподарську кооперацію (доопрацьований)

Розглянувши і обговоривши проект Закону України про сільськогосподарську кооперацію (реєстр. № 6527), поданий народними депутатами України Лабазюком С.П., Бакуменком О.Б., Галасюком В.В., Кулінічем О.І. та іншими, і проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо становлення і розвитку сільськогосподарської кооперації та її державної підтримки (реєстр. № 6527-1, доопрацьований), поданий народними депутатами України Тимошенко Ю.В., Івченком В.Є., Комітет відзначив наступне.

Метою законопроекту реєстр. № 6527, згідно з пояснювальною запискою, є системне та комплексне регулювання усіх правовідносин щодо утворення, діяльності та припинення сільськогосподарських кооперативів з урахуванням міжнародних стандартів та кращих світових практик.

Автори законопроекту обумовлюють необхідність його прийняття розпорошеністю та неузгодженістю чинного законодавства, а також невідповідністю закріпленої у ньому моделі сільськогосподарської кооперації сучасним реаліям та потребам. Як наслідок, «частка сільськогосподарських виробничих кооперативів у загальному обсязі виробленої сільськогосподарської продукції в Україні наразі складає менше 1 %, а кількість фізичних осіб – членів сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів є меншою за 30000 осіб, що складає менше 0,2 % сільського населення України». Для порівняння, як зазначається в пояснювальній записці, на аграрному ринку ЄС сільськогосподарські кооперативи є однією з найбільш поширених і ефективних форм об'єднання сільгосптоваровиробників, а їх частка на аграрному ринку ЄС складає 40-50 %, а в окремих державах та секторах доходить до 70 %.

Зазначеним законопроектом передбачається нова редакція Закону України «Про сільськогосподарську кооперацію», якою пропонується врегулювати усі ключові питання створення та діяльності сільськогосподарських кооперативів в Україні в єдиному законодавчому акті. Такий підхід, на думку авторів законопроекту, дозволяє створити комплексну та зручну в користуванні законодавчу основу для сільськогосподарської кооперації, а також усунути існуючі на сьогодні колізії між різними законодавчими актами з цього питання. Прикінцевими та перехідними положеннями законопроекту передбачаються необхідні зміни до Господарського та Цивільного кодексів України, законів України «Про кооперацію», «Про фермерське господарство», «Про особисте селянське господарство», а також положення, які врегульовують перехідні відносини щодо діяльності сільськогосподарських виробничих кооперативів, сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, а також кооперативних об'єднань сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, зареєстрованих на момент набрання чинності Законом, що пропонується.

Законопроект підготовлено з залученням експертів проекту ФАО/СБРР «Партнерство між Урядом України та приватним сектором щодо розробки та вдосконалення законодавства у сфері сільського господарства та продовольства», експертів «Проекту розвитку зерносховищ та сільськогосподарських кооперативів України», який підтримується Урядом Канади.

Про низький рівень розвитку сільськогосподарської кооперації, недосконалість чинного законодавства і його розпорошеність йдеться і в пояснювальній записці до законопроекту реєстр. № 6527-1 (доопрацьований). Автори цього законопроекту також вказують на відсутність на державному рівні програми розвитку та підтримки сільськогосподарських кооперативів.

Завданнями цього проекту закону, згідно з пояснювальною запискою, є надання комплексної державної підтримки сільськогосподарським обслуговуючим кооперативам, унормування питання їх неприбутковості, вирішення проблем бухгалтерського обліку в таких кооперативах. Для цього законопроектом реєстр. № 6527-1 (доопрацьований) пропонується внести зміни до Цивільного, Господарського та Земельного кодексів України, законів України «Про кооперацію», «Про сільськогосподарську кооперацію» та «Про державну підтримку сільського господарства України».

Міністерство аграрної політики та продовольства України, не заперечуючи проти необхідності удосконалення законодавства в цій сфері, вважає, що обидва законопроекти потребують доопрацювання.

Міністерство фінансів України висловило зауваження до законопроектів.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України не підтримує підхід, запропонований законопроектом реєстр. № 6527, зазначаючи при цьому, що позитивні положення проекту можуть бути використані при доопрацюванні проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо становлення та розвитку сільськогосподарської кооперації та її державної підтримки» (реєстр.

№ 6527-1, доопрацьований), який, на думку Головного науково-експертного управління, за результатами розгляду у першому читанні може бути прийнятий за основу з урахуванням висловлених зауважень та пропозицій.

Народними депутатами України – членами Комітету з питань аграрної політики та земельних відносин було підтримано необхідність удосконалення законодавства про сільськогосподарську кооперацію.

Враховуючи вищевикладене, для забезпечення системного та комплексного оновлення законодавчого врегулювання питань сільськогосподарської кооперації та врахування законодавчих пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи, Комітетом відповідно до частини другої статті 110 Регламенту Верховної Ради України підготовлено доопрацьований законопроект на основі проекту Закону України про сільськогосподарську кооперацію реєстр. № 6527 та з урахуванням положень проекту реєстр. № 6527-1, а також змін і доповнень, які передбачають:

запровадження у сільськогосподарських кооперативах, які діють без мети одержання прибутку, основного фонду, який формується за рахунок поворотних внесків членів кооперативу (таким чином враховано пропозицію суб'єктів права законодавчої ініціативи законопроекту реєстр. № 6527-1 щодо забезпечення сприятливих умов для створення та діяльності сільськогосподарських кооперативів, які діють без мети одержання прибутку);

внесення змін до Закону України «Про державну підтримку сільського господарства України» щодо виплати компенсації єдиного соціального внеску, сплаченого сільськогосподарським кооперативом у порядку, визначеному Законом України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» за рахунок коштів, передбачених у Державному бюджеті України за окремим напрямом бюджетної програми фінансової підтримки сільськогосподарських товаровиробників (таким чином враховано пропозицію суб'єктів права законодавчої ініціативи законопроекту реєстр. № 6527-1 щодо необхідності створення ефективної моделі державної підтримки сільськогосподарської кооперації);

врахування положень Податкового кодексу України щодо вимог до неприбуткових організацій при визначенні статусу сільськогосподарських кооперативів, які не мають на меті одержання прибутку (таким чином враховано зауваження Міністерства фінансів України);

уточнення редакції положень законопроекту реєстр. № 6527, що стосуються обчислення і розподілу доходу і прибутку сільськогосподарського кооперативу з урахуванням вимог національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку та Податкового кодексу України (таким чином враховано зауваження Міністерства фінансів України).

За результатами обговорення Комітет **вирішив:**

1. Відповідно до частини третьої статті 93 і частини другої статті 110 Регламенту Верховної Ради України внести на розгляд Верховної Ради України доопрацьований проект Закону України про сільськогосподарську кооперацію та рекомендувати Верховній Раді України включити його до порядку денного восьмої сесії Верховної Ради України восьмого скликання і при розгляді у першому читанні прийняти за основу.

2. Доповідачем із зазначеного питання на пленарному засіданні Верховної Ради України визначено народного депутата України Лабазюка С.П.

3. Співдоповідачем із зазначеного питання на пленарному засіданні Верховної Ради України визначено заступника Голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин Бакуменка О.Б.

Заступник Голови Комітету

О. БАКУМЕНКО